

IN HONOREM ISTVAN BÁJUSZ

Dacă într-adevăr există eroi de zi cu zi, oameni care muncesc conștiincios, în ciuda dificultăților în a trăi viața din plin, atunci arheologia sărbătorește azi, un astfel de caracter. Pe Bajusz István, arheologul născut la Turda în anul 1954, cu strămoși care au activat în domeniul arheologiei, destinul l-a sortit spre practicarea acestei meserii. A crescut în cadrul ideal, unde, ca tânăr, a cunoscut situl arheologic de la Potaissa, fapt ce l-a îndemnat spre cunoaștere și dedicare spre arheologie. Urmând tradiția familiei, în 1974 se înscrie la Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie, specializându-se în arheologie.

După obținerea diplomei universitare, ca tânăr arheolog al Muzeului Județean de Istorie și Artă din Zalău, se implică în cercetarea siturilor de epocă romană și în cartarea elementelor de graniță ale Imperiului Roman. Datorită competențelor aprofundate și profesionale, Bajusz István câștigă repede stima colegilor săi. Din 1979, numele său devine legat inseparabil de cercetarea arheologică de la Porolissum. O etapă importantă în cariera lui își are debutul în anul 1981, când începe cercetarea arheologică a amfiteatrului de la Porolissum, cercetare eșalonată pe mai multe decenii cu rezultate extraordinare.

Un nou angajament în slujba științei și a societății poate fi considerat momentul 1995, când Bajusz István ocupă funcție didactică la unitatea de învățământ universitar, al cărui absolvent este. Educarea de tinere generații la proaspăt relansata linie maghiară din cadrul Facultății de Istorie a reprezentat pentru Bajusz István o reală provocare. Creșterea prestigiului profesional prin munca sa, cu obișnuita

dedicație, a făcut să pășească pe urmele unui predecesor de cinste, istoricul, decanul Bodor András. Începând cu a doua jumătate a anilor '90, Bajusz István pune bazele unui șantier-școală la Porolissum, care devine un atelier de referință pentru ucenici, studenți arheologi, asigurând astfel educația și formarea unei resurse umane care va asigura o generație tânără de arheologi maghiari. Personalitatea carismatică a profesorului Bajusz István, umorul său liniștit și de bun simț, vastele cunoștințe și experiența profesională au făcut ca o proaspătă generație de tineri arheologi să aleagă această profesie, să respecte și să iubească arheologia și istoria antică.

Succesul său profesional și social este exemplificat de o serie de proiecte de cercetare pe care le-a coordonat, publicarea ca autor sau co-autor a mai multor volume și studii, în reviste naționale și internaționale. Este membru fondator și președinte al *Asociației Arheologilor Maghiari din Transilvania Pósta Béla*. De asemenea, este membru și președinte al *Asociației Muzeului Ardelean, filiala Zalău*. În continuare este membru al următoarelor organizații profesionale: Institutului de Studii Clasice de la Cluj Napoca, Corpul Științelor Clasice, Corpul „Instrumentum” (Martignak, Franța), membru în organismul public al Academiei Maghiare, Asociația Muzeului Ardelean, Asociația Culturală Maghiară Ardeleană, membru corespondent al Societății Maghiare de Arheologie și Istoria Artei.

Ca apreciere a muncii asidue, în anul 2004, Administrația Prezidențială a României îi acordă decorația „Ordinului Cultural”, iar în 2006, Ministerul Culturii și a Patrimoniului Național al Ungariei îi acordă premiul *Schönvisner István* – pentru patrimoniul arheologic. În 2010, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național al României îi acordă diploma de excelență pentru activitatea în arheologia județului Sălaj.

Dincolo de toate meritele profesionale, Bajusz István sau Pisti, prin umanitatea sa, bunul simț, conduita morală și modestie a câștigat respectul și dragostea colegilor și discipolilor săi.